

ZEMLJOTRESI

POJAM

Zemljotres nastaje lomom stijenskih masa Zemljine kore. Seizmički hazard predstavlja vjerojatnoću pojavljivanja zemljotresa u određenom periodu i na konkretnom mjestu. Seizmički rizik predstavlja stepen mogućih gubitaka ljudskih života i materijalnih dobara, u slučaju pojave zemljotresa određenog intenziteta na konkretnom području.

Zemljotres je hazard koji se ne može predvidjeti, ali se pravilnom i blagovremenom reakcijom mogu smanjiti njegove posljedice.

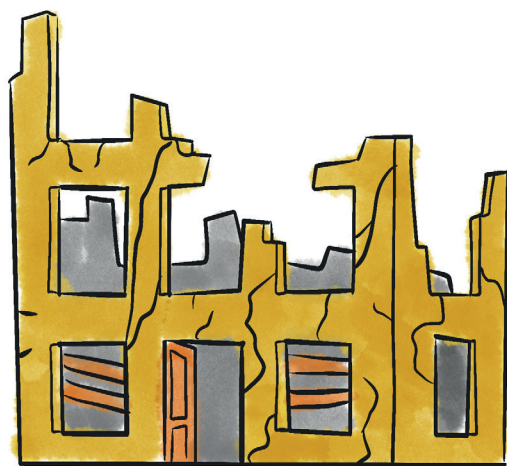

PREVENTIVA

- a) Strogo poštovati zakonske norme prilikom izgradnje novih objekata i adaptacije postojećih.
- b) Odrediti i obilježiti sigurna mjesta za sklanjanje u slučaju zemljotresa unutar i van objekta.
- c) Izraditi bazu podataka o broju i lokaciji lica sa invaliditetom.
- d) Izbjegavati postavljanje teških predmeta na većim visinama u prostoru gdje boravite.
- e) Upoznati sve ukućane sa mjestima koja bi bila prikladna za sklanjanje u slučaju zemljotresa.
- f) Upoznati se sa evakuacionim putevima.
- g) Vršiti stalnu edukaciju po pitanju zaštite od zemljotresa.

SAVJETI

- a) Ako se nalazite u nižim prostorijama objekta, na prve znake potresa ili tutnjave odmah na pustite prostor u kome boravite i izađite na otvoreni prostor (park, bašta, široka ulica i dr.).
- b) Udaljite se od objekata, stabala, stubova rasvjete i sl.
- c) Ako ne možete da izađete iz objekta, nađite zaklon na bezbjednijim mjestima u njemu kao što su: ugao prostorije, dovratnici, noseći zidovi, ispod stola, pored kreveta i ostanite tamo dok traje potres.
- d) Pokrijte glavu i lice rukama i sklupčajte se.
- e) Udaljite se od većih staklenih površina, prozora i pregradnih zidova.
- f) Ostanite mirni i prisebni i ne stvarajte paniku.
- g) Sačekajte na sigurno mjesto dok ne dođe do smirivanja tla.
- h) Imajte na umu da najčešće nakon prvog zemljotresa može uslijediti još jači zemljotres.
- i) Nakon prestanka podrhtavanja tla, provjerite da li je došlo do povređivanja ljudi koji su bili sa vama u objektu.
- j) Ukoliko je neko teže povrijeđen, ne pomjerajte ga osim ako mu je ozbiljno ugrožen život.
- k) Zapamtite gdje se nalaze lica koja iz bilo kog razloga nisu napustila objekat.
- l) Odmah isključite sve izvore električne energije, gasa i vode.
- m) Izađite iz objekta i pozovite hitne službe na broj 112 pa im saopštite informacije iz vašeg okruženja.
- n) Ne koristite lift prilikom evakuacije.
- o) Ne zadržavajte se na stepeništu.
- p) Nakon izlaska udaljite se od objekta najmanje za polovinu njegove ukupne visine.
- q) Pratite uputstva nadležnih službi i po njima postupajte.

AKO SE NALAZITE POD RUŠEVINAMA:

- a) Sačuvajte prisebnost i pokušajte da se orijentirate.
- b) Ne palite šibice ili svijeću, zbog mogućeg prisustva plina i opasnosti od požara i eksplozija.
- c) Ne krećite se po ruševinama već sačekajte spasioce.
- d) Ako ste pritisnuti lakšim materijalom, započnite sa laganim odstranjivanjem, pri čemu štedite snagu i čuvajte se oštih predmeta i naknadnog povređivanja.
- e) Prekrijte usta maramicom ili tkaninom.
- f) Osluškujte zvukove spolja i kad budete čuli spasioce pokušajte da ih dozovete.
- g) Skrenite pažnju spasiocima lupanjem o metal, cijevi ili neki čvrsti predmet.
- h) Ako spasioci nisu u blizini nemojte vikati i pozivati u pomoć jer gubite dragocjenu snagu, a vikanje može izazvati udisanje velike količine prašine.

AKO STE NA OTVORENOM

Udaljite se što je više moguće od svih objekata, stabala i stubova rasvjete.

AKO SE NALAZITE U VOZILU:

- a) Zaustavite se ukoliko to možete učiniti bezbjedno i ostanite u vozilu.
- b) Nemojte se zaustavljati na mostovima, podvožnjacima, nadvožnjacima i u tunelima.
- c) Izbjegnite zaustavljanje u blizini zgrada, drveća ili ispod električnih vodova.
- d) Kada zemljotres prestane, oprezno nastavite vožnju. Izbjegavajte puteve, mostove, vijadukte, tunele, rampe koji su možda oštećeni u zemljotresu, kao i lokacije koje su evidentirane kao rizične zbog klizišta i odrona.